

A FELADATOT LEÍRÓ ADATOK

Évfolyam

8. évfolyam

**Kerettantervi
kapcsolódás**

Lírai és átmeneti műfajok, műtípusok –
Tematikus, motivikus kapcsolódások felismerése
(évszakok)

Ajánlott időráfordítás

30 perc

**Szövegművelet -
problématerület**

Hallott szöveg értése és reprodukálása
Szókincsfejlesztés
Szövegtranszformáció (tömörítés, kifejtés, tudományos
szövegből bulvár, hírből történet stb.)
A szöveg mondatainak kapcsolódása (A szöveg
mikroszerkezete) A kétértelműség bemutatása és
feloldása

Cím

Motívumok: Az ősz

Módszertani javaslat a tanároknak

A feladatsor egy összehasonlító verselemzés dolgozat köré épül. A dolgozatban szereplő három vers értelmezésére a feladatsor elején kerül sor. Ennek a feladatnak a helye kötött, ezzel szemben a dolgozathoz tartozó feladatok sorrendje szabadon felcserélhető.

Megoldások

1. feleletválasztó feladat megoldása:

Kérdések	Válaszok	Helyes
Petőfi Sándor mestere volt a hangulatteremtésnek. (És ez a verseire is vonatkozik ☺) Melyik hangnak köszönhető a „S hallgatom a fák lehulló levelének lágy neszt.” sorok lágy és kellemes hangulata?	„g” hang	
	„l” hang	X
	„a” hang	
Petőfi versében a nap olyan, mint egy ....., a föld pedig mint a(z)	gyermek/anyja	
	anya/gyermeke	X
Petőfi azt írja, hogy a föld reggele a kikelet, vagyis a tavasz. (Ekkor öltözik fel újra a télen meztelen föld.) Mi lehet ez alapján a föld dele?	nyár	X
	ősz	

Berzsenyi versében szerepel az „enyelgő” szó. Mit csinál az a nő, aki egy férfival „enyeleg”?	játékosan kötekedik vele	X
	némán hallgatja a véleményét	
Berzsenyi arról ír, hogy esténként a „kanóc” lángját nézi. Mi az a kanóc?	kandalló, kályha belseje	
	zsinór, gyertya égő része	X
Berzsenyi találta ki az „elestvéledtem” szót. Mit jelent szerinted?	Megöregedtem, eljött életem estéje.	X
	Elpilledtem, elfáradtam.	
Az utolsó versben szereplő smaragd, jáspis és briliáns szerinted micsodák?	gyümölcsök	
	drágakövek	X
Melyik szó jelentése ellentétes a „résztvételen” szóéval?	együtt érző	X
	jelenlévő	

2. igaz-hamis feladat megoldása:

Állítások	Helyes	Hibás
Mindhárom vers témája az ősz.	X	
A három szerző hasonló módon közelíti meg a témát.		X
Petőfi versében a szemlélődés a főszerep: tulajdonképpen a költő szemén keresztül gyönyörködhetünk az őszi természetben.	X	
Berzsenyi tovább lép a szemlélődésen.	X	
Ő is őszi képekkel kezd, de az évszak leírása nála nem eszköz, hanem cél: az ősz gondolatokat indít el benne.		X

Az ősz a mulandóság évszaka: a természet is ekkor cseréli le „nyári ruháját”.	X	
Az évszak hangulatát átveszi a költő is, vidáman jutnak eszébe életének boldog percei.		X
El kell fogadnia, hogy ez a néhány boldog pillanat már a múlté, nem hozható vissza.	X	
A költő hangulata ennek ellenére melankolikus.		X
A harmadik versben József Attila még tovább megy: neki az ősz nem csak az emlékek elmúlását juttatja eszébe, de a saját mulandóságát is.		X
Berzsenyi a boldog emlékektől vett búcsút, ez a vers pedig magától az élettől búcsúzik: erre utal a sárguló lombjokkal fenyegető fák képe is.		X

3. feleletválasztó feladat megoldása:

- ősz
- különböző
- szemlélődésé
- szemlélődésen
- cél
- eszköz
- mulandóság
- szomorúan
- múlté
- ezért
- Kosztolányi Dezső
- integető